

Virtavesien lohikalakannat

Dokumentin päivytyspvm: 10.05.2021

Sisältö

1. Ominaisuustietojen kuvaus	1
2. Tietoja kalastusrajoituksista	2
Vaelluskalavesistöjen rajoitukset	2
Kalastus sallittua kalastusrajoitusten puitteissa – seuraamuksia laittomasta kalastuksesta	3

1. Ominaisuustietojen kuvaus

Ominaisuustietokenttä

UomaNro	Kuvaus Ranta10:n Uomaverkostoon kuuluvan uoman tunnus
uoma_id	uoman pysyvä yksilöivä tunniste
PaaJakoNro	päävesistöalue, jossa uoma sijaitsee
ELYyLyh	ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen lyhenne
lohikala	kuvaa uoman merkittävyyttä lohikalavesistönä, 0) ei lohikalakantaa / ei tietoa <ul style="list-style-type: none">- sisältää myös kartoittamattomat kohteet ja istutukset, joita ei ole seurattu 1) lohikalakanta <ul style="list-style-type: none">- sisältää kohteet, joissa havaittu säännöllistä luontaista lisääntymistä (sekä istutus että alkuperäiset kannat) ja kohteet, joissa lohikaloja havaittu, mutta kannan luontainen lisääntyminen on epävarmaa
huom	lisätiedot kohteesta
muutos_pvm	aineiston päivytyspäivämäärä

Viranomaisten käyttöön tarkoitetut lisäkentät

Ominaisuustietokenttä

lohikala2	Kuvaus Tarkempi luokittelu, joka kuvaa uoman merkittävyyttä lohikalavesistönä 0) ei lohikalakantaa / ei tietoa (tai muuta uhanalaista virtavesikutuista kalakantaa) <ul style="list-style-type: none">- sisältää myös kartoittamattomat kohteet ja istutukset, joita ei ole seurattu 1) kannan luontainen lisääntyminen epävarmaa
-----------	--

- lohikaloja havaittu ajoittain, mutta ei havaittua säännöllistä luontaista lisääntymistä **tai**
- onnistuneita mäti- ja poikasistutuksia, jotka eivät ole havaitusti johtaneet säännölliseen luontaiseen lisääntymiseen
- 2) säännöllistä luontaista lisääntymistä** (sekä istutus että alkuperäiset kannat)
- kanta ei ole istutusten varassa, tuki-istutukset mahdollisia
- sisältää myös ne alkuperäiset kannat, joissa lisääntyminen on heikkoa

tutkittu	Kertoo, onko kohteessa suoritettu sähkökalastusta tai muita tutkimuksia
huom2	0 = ei, 1= kyllä Vain viranomaiskäyttöön tarkoitetut lisätiedot kohteesta
erityiskohde	Kohteen läheisyydessä tapahtuvissa toimenpiteissä noudatettava erityistä varovaisuutta. Toimenpiteitä suunniteltaessa otettava yhteys paikalliseen ELY-keskukseen. Tiedot täydentyvät aineiston seuraavan päivityksen yhteydessä. 1 = kyllä 0 = ei

2. Tietoja kalastusrajoituksista

Suomessa on laajat yleiskalastusoikeudet ja hyvät kalastusmahdollisuudet. Yleiskalastusoikeuksia ovat kalastonhoitomaksun oikeuttama viehekalastus yhdellä vavalla ja vieheellä sekä maksuttomat onginta, pilkintä ja silakan litkaus.

Osassa vesistä kalastusta on kuitenkin rajoitettu. Kalastusrajoituspalvelusta kalastusrajoitus.fi löytyy tietoa, mitkä alueet ovat yleiskalastusoikeuksien ulkopuolella. Palvelusta löytyvät vesialueet, joissa ongintaa, pilkintää ja viehekalastusta on rajoitettu kalastuslain ja ELY-keskusten päätösten nojalla.

Kalastusta rajoittavat myös kalalajikohtaiset rauhoitusaikoja, pyyntimittoja ja kalastuskiintiöitä koskevat säännökset.

Vaelluskalavesistöjen rajoitukset

Vaelluskalavesistö on vesialue, jota vaelluskalat käyttävät keskeisenä vaellus- tai lisääntymisalueena. Vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella onkiminen ja pilkkiminen on kielletty, ja kiello koskee myös vesialueen omistajaa ja kalastusoikeuden haltijaa. Lisäksi viehekalastus on kielletty koski- ja virta-alueella ilman vesialueen omistajan tai kalastusoikeuden haltijan lupaa (kalastuslain 7 §).

Koski- ja virta-alueella tarkoitetaan vesistön sellaista aluetta, jossa vesi virtaa silmin havaittavasti alavirtaan päin ja virtapaikan ylävesi on alavettä ylempänä (kalastuslain 4 §).

Vaelluskalavesistöön kuuluvassa joessa kalastus verkolla on kielletty elokuun 15 päivästä marraskuun 30 päivään (kalastusasetuksen 12 §).

Meressä kilometriä lähempänä vaelluskalajoen suuta on kalastaminen verkolla kielletty 15 päivästä elokuuta 31 päivään lokakuuta (kalastuslain 66 §).

Onginta-, pilkintä- ja viehekalastusrajoituksia ei ole esim. järviolueilla tai hitaasti virtaavilla suvan-toalueilla. Reittivesissä osa järvien välisistä salmista saattaa olla osan aikaa vuodesta kalastuslain 4 §, 4 kohdan mukaisia koski- ja virta-alueita. Huom. Koski- ja virta-alueiden laajuus tai sijainti saattaa muuttua vesistön virtaamaan muutoksen yhteydessä.

Kalastus sallittua kalastusrajoitusten puitteissa – seuraamuksia laittomasta kalastuksesta

Useiden lohikalajien, kuten myös muiden uhanalaisten ja taantuneiden kalalajien, kalastus on sallittua rauhoitusaikojen, pyyntimittojen ja muiden kalastusrajoitusten puitteissa. Jos saaliiksi tulee vahingossa pyyntimittojen vastainen ja/tai rauhoitettu uhanalainen kala, se on välittömästi laskettava takaisin veteen, vaikka se olisi kuollut. Kalalaji ja -kantakohtaisten suojelusäännösten lisäksi kalastuksessa tulee huomioida ja kunnioittaa kalastuslain yleisiä kalastuskieltoja ja -rajoituksia.

Kalastuslakiin lisättiin vuonna 2019 menettämisseuraamus, jossa asetuksella vahvistetut uhanalaisten kalalajien suojeluarvot voidaan tuomita valtiolle menetettäväksi (<https://mmm.fi/-/mmm-vahvisteti-suojeluarvot-uhanalaisille-ja-taantuneille-kalalajeille>).

Menettämisseuraamus tulee kyseeseen vain niissä tapauksissa, joissa kalastaja on vastoin lakia ottanut saaliiksi asetuksessa mainitun uhanalaisen kalan. Kalalajit, joita asetus koskee, ovat lohi, järvi- lohi, ankerias, nahkiainen, taimen, harjus, nieriä, jokirapu sekä mereen laskevassa joessa tai purossa oleva siika. Yksittäiset lajit on jaettu asetuksessa tarkoituksenmukaisiin suojeluyksiköihin tuoreimman uhanalaisuusarvioinnin (Punainen kirja 2019) ja kalastusasetuksen perusteella.